

Nye metoder: Innspill til metoder (forslag/metodevarsler/oppdrag)

Alle har anledning til å komme med tilleggsopplysninger til en metode som er foreslått for nasjonal metodevurdering. Det er ønskelig at innspill kommer inn så tidlig som mulig i prosessen, fortrinnsvis før behandling i Bestillerforum RHF.

Bruk dette skjemaet for å gi innspill til forslag, metodevarsler og oppdrag. På nyemetoder.no vil nye forslag/metodevarsler ha statusen «Forslag mottatt/åpent for innspill» før behandling i Bestillerforum RHF. Utfylt skjema sendes nyemetoder@helse-sorost.no.

NB: Punkt 1-3 og 11 fylles ut av alle. Punkt 4-9 fylles ut avhengig av rolle og kjennskap til metoden.

Jeg er klar over at skjemaet vil bli publisert i sin helhet på nyemetoder.no (kryss av):

Har du informasjon du mener ikke kan offentliggjøres, ta kontakt med sekretariatet før innsending.

Jeg har fylt ut punkt 11 nedenfor «Interesser og eventuelle interessekonflikter» (kryss av):

1.Hvilken metode gjelder innspillet?	
Metodens ID nummer*:	ID2022_065
Metodens tittel:	Individuelle kostanbefalinger Basert på biokjemiske undersøkelser og analyser av metabolitter som behandling for schizofreni, autisme og depresjon

*ID-nummer finner du på metodesiden på nyemetoder.no og har formen ID2020_XXX

2. Opplysninger om den som gir innspill	
Navn	Eva Katrine Øye
Eventuell organisasjon/arbeidsplass	
Kontaktinformasjon (e-post / telefon)	evakatrine@gmail.com

3. Oppsummert innspill til metoden (besvares av alle)

Jeg vil gjerne bidra med min personlige erfaring med metoden «individuelle kostanbefalinger». Selv om dette ikke er forskning, så er det en viktig erfaring med denne metoden. Jeg har en nær slektning som har brukt denne metoden og er nå symptomfri fra Autisme og ADHD.

Jeg har også kjennskap til flere personer som har blitt helt symptomfrie fra Autisme spekterforstyrrelse med denne metoden.

Metoden vi har brukt er:

Persontilpassing av livsstil basert på disse prøvene:

Antistoffprøver mot enkelte matvarer, fettsyrebalanse, inflammasjonspanel for eventuell immunologisk dysfunksjon, cøliakiutredning, gentest for eventuelle enzymfeil i stoffskiftet, forhøyede peptider i urin, avføringsanalyse, håranalyse og ortomolekylær utredning.

Jeg vil referere til Functional medicine, dr. Amy Yasko, dr. Alesio Fasano, Karl Ludvig Reichelt, og boken: «Tim, en mors historie om autisme og ADHD», skrevet av Gro Raugland. Metoden jeg har erfaring med, er hentet fra disse aktørene.

Det er også gledelig at det nå kommer mer og mer forskning på viktigheten av en sunn mikrobiota for god psykisk helse. Dette samsvarer også med min personlige erfaring, og aktørene som jeg har nevnt ovenfor.

Nærmere informasjon om metoden og innspill til PICO*

*PICO er et verktøy for å formulere presise problemstillinger i metodevurderingsarbeid. PICO er en forkortelse for Population/Problem – Intervention – Comparison – Outcome. PICO brukes til å presisere hvilken populasjon/problem som skal studeres, hvilke(t) tiltak (metode/behandling) som skal vurderes, hvilket tiltak-det er naturlig å sammenligne med, og hvilke utfall/endepunkter det å er relevant å måle/vurdere. PICO er viktig for planlegging og gjennomføring av en metodevurdering.

4. Kjenner du til om metoden er i bruk i Norge i dag?

Er metoden i bruk utenom kliniske studier i dag:

Dette er vanskelig å få utredet mennesker i Norge med ASD, da autisme spekter forstyrrelser blir sett på som en medfødt psykisk lidelse og dermed får man verken behandling eller utredning. I USA har denne metoden vært i bruk ved Cleveland Clinc i flere år.

Fra hvilket tidspunkt har den vært i bruk:

Min erfaring med denne metoden begynte for fire år siden og nå er personen frisk fra symptomer, så lenge h*n holder seg til den livsstilen som passer kroppen.

Hvor er eventuelt metoden i bruk:

Dette var et privat engasjement.

5. Hvilken pasientgruppe i den norske spesialisthelsetjenesten er metoden aktuell for? (PICO)

Beskriv kortfattet:

Analysér for kostintervensjon som behandling ved SAD (Schizofreni, autisme, depresjon).

6. Er du kjent med behandlingsalternativer til denne metoden og hvordan disse fungerer for pasientgruppen i dag? (PICO)

Beskriv kortfattet:

Det finnes ikke et behandlingsalternativ for mennesker med autisme i Norge i dag. Andre psykiske lidelser som depresjon brukes ulike psykofarmaka.

7. Har du innspill til hva som vil være viktig for pasienter som er aktuelle for behandling med metoden? (PICQ)

Hva kan oppfattes som en fordel for pasienter og brukere med denne metoden sammenlignet med aktuelle alternativer? Hvilke endepunkter/resultater av behandlingen er det aktuelt å måle? Beskriv kortfattet:

Fordelen med denne metoden er at pasient og pårørende kan gjøre noe aktivt for å forbedre sin egen helse. Den eneste bivirkningen med denne metoden er at en må holde seg til sin egen persontilpassede livsstil, som blant annet kan innebære å ha med egen mat når en skal ut å spise.

Alle prøver som blir tatt av pasientene kan etterprøves og måles underveis i behandlingsforløpet. Ofte i denne forbindelsen ser vi også adferds forbedring.

Jeg er fullt ut klar over at ikke alle pasienter med autisme blir friske på denne metoden, men det gjelder noen. Derfor er det veldig viktig at folk får lov til å prøve det ut. Det kan gi økt livskvalitet, gi større muligheten for å mestre hverdagen og noen vil faktisk få et normalt liv. Dette er min personlige erfaring med metoden.

8. Spesielt for medisinsk utstyr (besvares av leverandør): CE-merking

Foreligger det CE-merking for bruksområdet som beskrives i metoden? I så fall angi type og tidspunkt:

9. Spesielt for legemidler (besvares av leverandør): Markedsføringstillatelse (MT)

Har legemiddelet MT for indikasjonen som omfattes av metoden? Angi i så fall tidspunkt eller ventet tidspunkt for MT:

10. Andre kommentarer

Jeg er klar over at det jeg beskriver er mine egne private erfaringer med metoden, der jeg har sett at min nære slektning har blitt helt symptomfri fra autisme og kjenner til at flere andre også har det.

11. Interesser og eventuelle interessekonflikter

Beskriv dine relasjoner eller aktiviteter som kan påvirke, påvirkes av eller oppfattes av andre å ha betydning for den videre håndteringen av metoden som det gis innspill på (for eksempel: økonomiske interesser i saken, oppdrag eller andre bindinger).

Nei

Beskriv kortfattet:

Min personlige erfaring med denne metoden kostet 500 000 kr og var verdt pengene, med tanke på at pasienten nå er symptomfri.

Kostintervensjon og tilpasset livsstil har gitt pasienten jeg kjenner et normalt liv og en fremtid. Jeg ønsker sterkt at alle som vil, og som har barn med autisme, får prøve ut denne metoden.

Min interesse i denne saken er personlig.